

T.C. SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI

SİVAS BELEDİYESİ

2014 YILI

SAYIŞTAY DENETİM RAPORU

Ekim 2015

İÇİNDEKİLER

1.	KAMU İDARESİNİN MALİ YAPISI VE MALİ TABLOLARI HAKKINDA BİLGİ	1
2.	DENETLENEN KAMU İDARESİ YÖNETİMİNİN SORUMLULUĞU	2
3.	SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU.....	3
4.	DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI.....	3
5.	DENETİM GÖRÜŞÜNÜN DAYANAKLARI	4
6.	DENETİM GÖRÜŞÜ	7
7.	DENETİM GÖRÜŞÜNÜ ETKİLEMİYEN TESPİT VE DEĞERLENDİRMELER	8
8.	EKLER.....	31

1. KAMU İDARESİNİN MALİ YAPISI VE MALİ TABLOLARI HAKKINDA BİLGİ

Sivas Belediyesi, işlemlerini 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu ile 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu hükümlerine uygun olarak yürüten kamu tüzel kişiliğine sahip bir kurumdur. Bütçesi 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanununa göre mahalli idare bütçesi kapsamında değerlendirilmektedir.

2014 yılı bütçe geliri 236.062.907,43 TL bütçe gideri ise 221.385.732,66 TL olarak gerçekleşmiştir.

Tablo 1: 2014 Mali Yılı Kesin Hesap Gider Bütçesi

2014 MALİ YILI KESİN HESAP GİDER BÜTÇESİ			
	Bütçesi TL	Gerçekleşme Miktarı TL	Gerçekleşme Oranı(%)
Personel Giderleri	42.160.000,00	37.670.528,72	89,35
SGK ve Devlet Primi Giderleri	7.041.000,00	6.144.969,13	87,27
Mal ve Hizmet Alımı Giderleri	153.493.000,00	137.167.260,97	89,36
Faiz Giderleri	4.850.000,00	6.697.991,16	138,10
Cari Transferler(Paylar)	7.310.000,00	5.311.738,58	72,66
Sermaye Giderleri(Yatırımlar)	78.046.000,00	26.392.614,10	33,82
Sermaye Transferleri			
Borç Verme		2.000.630,00	
Yedek Ödenek	17.100.000,00		
Toplam	310.000.000,00	221.385.732,66	71,41

Tablo 2: 2014 Mali Yılı Kesin Hesap Gelir Bütçesi

2014 MALİ YILI KESİN HESAP GELİR BÜTÇESİ			
	Bütçesi TL	Gerçekleşme Miktarı TL	Gerçekleşme Oranı(%)
Vergi Gelirleri	28.690.000,00	28.009.386,45	97,63
Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	82.205.000,00	71.028.956,85	86,40
Alınan Bağış ve Yardımlar	13.500.000,00	1.755.532,91	13,00
Diğer Gelirler	115.727.000,00	125.903.361,95	108,79

Sermaye Gelirleri	45.000.000,00	9.365.669,27	20,81
Red ve İadeler	122.000,00		0,00
Borçlanma	25.000.000,00		0,00
Toplam	310.000.000,00	236.062.907,43	76,15

Kamu İdaresi Hesaplarının Sayıştaya Verilmesi ve Muhasebe Birimleri ile Muhasebe Yetkililerinin Bildirilmesi Hakkında Usul ve Esaslar” ın 5’inci maddesi gereğince hesap dönemi sonunda Sayıştaya gönderilmesi gereken defter, tablo ve belgelerden aşağıda yer alanlar denetime sunulmuş olup denetim bunlar ile usul ve esasların 8’inci maddesinde yer alan diğer belgeler dikkate alınarak yürütülüp sonuçlandırılmıştır.

- Birleştirilmiş veriler defteri.
- Geçici ve kesin mizan.
- Bilanço.
- Kasa sayım tutanağı,
- Banka mevcudu tespit tutanağı,
- Alınan çekler sayım tutanağı,
- Menkul kıymet ve varlıklar sayım tutanağı,
- Teminat mektupları sayım tutanağı,
- Değerli kağıtlar sayım tutanağı,
- Taşınır kesin hesap cetveli ile taşınır hesabı icmal cetveli.
- Bütçe giderleri ve ödenekler tablosu,
- Bütçe gelirleri ekonomik sınıflandırılması tablosu,
- Faaliyet sonuçları tablosu.

Denetim görüşü, kamu idaresinin temel mali tabloları olan bilanço ve faaliyet sonuçları tablosu ile nakit akış tablosuna verilmiştir.

2. DENETLENEN KAMU İDARESİ YÖNETİMİNİN SORUMLULUĞU

Denetlenen kamu idaresinin yönetimi, tabi olduğu muhasebe standart ve ilkelerine uygun olarak hazırlanmış olan mali rapor ve tabloların doğru ve güvenilir bilgi içerecek şekilde zamanında Sayıştaya sunulmasından, bir bütün olarak sunulan bu mali tabloların kamu idaresinin faaliyet ve işlemlerinin sonucunu tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir olarak yansıtmasından ve ister hata isterse yolsuzluktan kaynaklansın bu mali rapor ve tabloların önemli hata veya yanlış beyanlar içermemesinden; kamu idaresinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere

uygunluğundan; mali yönetim ve iç kontrol sistemlerinin amacına uygun olarak oluşturulmasından, etkin olarak işletilmesinden ve izlenmesinden, mali tabloların dayanağını oluşturan bilgi ve belgelerin denetime hazır hale getirilmesinden ve sunulmasından sorumludur.

3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU

Sayıştay, denetimlerinin sonucunda hazırladığı raporlarla denetlenen kamu idarelerinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek, mali rapor ve tablolarının güvenilirliğine ve doğruluğuna ilişkin görüş bildirmek, mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmekle sorumludur.

4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI

Denetimlerin dayanağı; 6085 sayılı Sayıştay Kanunu, genel kabul görmüş uluslararası denetim standartları, Sayıştay ikincil mevzuatı ve denetim rehberleridir.

Denetimler, kamu idaresinin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek ve mali rapor ve tablolarının kamu idaresinin tüm faaliyet ve işlemlerinin sonucunu doğru ve güvenilir olarak yansıttığına ilişkin makul güvence elde etmek ve mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmek amacıyla yürütülmüştür.

Kamu idaresinin mali tabloları ile bunları oluşturan hesap ve işlemlerinin doğruluğu, güvenilirliği ve uygunluğuna ilişkin denetim kanıtı elde etmek üzere yürütülen denetimler; uygun denetim prosedürleri ve tekniklerinin uygulanması ile risk değerlendirmesi yöntemiyle gerçekleştirilmiştir. Risk değerlendirmesi sırasında, uygulanacak denetim prosedürünün belirlenmesine esas olmak üzere, mali tabloların üretildiği mali yönetim ve iç kontrol sistemleri de değerlendirilmiştir.

Denetimin kapsamını, kamu idaresinin mali rapor ve tabloları ile gelir, gider ve mallarına ilişkin tüm mali faaliyet, karar ve işlemleri ve bunlara ilişkin kayıt, defter, bilgi, belge ve verileri (elektronik olanlar dâhil) ile mali yönetim ve iç kontrol sistemleri oluşturmaktadır.

Bu hususlarla ilgili denetim sonucunda denetim görüşü oluşturmak üzere yeterli ve uygun denetim kanıtı elde edilmiştir.

5. DENETİM GÖRÜŞÜNÜN DAYANAKLARI

BULGU 1: Bazı Banka Hesaplarının Muhasebe Kayıtlarında Yer Almaması

A) Kurum adına açılan ve hesap hareketleri olan banka hesaplarının muhasebe kayıtlarında izlenmediği tespit edilmiştir.

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin 102 Banka Hesabının niteliğini düzenleyen 55'inci maddesinde, “(1) Bu hesap, kurum adına bankaya yatırılan paralar ve bankaya takas için verilen çeklerden, takas işlemi tamamlananlar ile düzenlenen çek ve gönderme emirlerinden ilgililerine ödendiği veya gönderildiği bildirilen çek ve gönderme emri tutarlarının kaydı için kullanılır.” hükmü yer almaktadır.

Mevzuat hükümleri gereğince, Kurum adına bankaya yatırılan paraların 102 Banka Hesabında muhasebeleştirilmesi gerekmektedir.

Ancak bankalarla yapılan yazışmalar sonucunda muhasebe sisteminde takip edilmeyen, Ziraat Bankasında 36940229-5002 nolu, Vakıf Bankta TR 9500 0150 0158 0073 0151 4928 nolu, TR 6900 0150 0158 0072 8440 0522 nolu, TR 2900 0150 0158 0072 8606 9836 nolu, hesaplara rastlanmıştır.

Tablo 3: Banka Hesap Hareketleri

Banka Adı	Hesap Kodu	Hesap Hareketleri		Bakiye TL
		Borç TL	Alacak TL	
Ziraat	36940229-5002	45.661,30	88.070,17	112.938,62
Vakıf Bank	9500 0150 0158 0073 0151 4928	2.556.321,04	2.556.321,04	-
Vakıf Bank	6900 0150 0158 0072 8440 0522	1.013.178,53	1.013.178,53	-
Vakıf Bank	2900 0150 0158 0072 8606 9836	1.385.002,43	1.397.747,56	12.745,13

Kurum adına açılan ve aktif olan banka hesap hareketlerinin kurum muhasebe kayıtlarında izlenmesi için 102 Banka Hesabına kayıtların yapılması gerekmektedir.

B) Kurumda, Yapı Denetimi Hakkında Kanun gereğince yapı sahiplerinden yapı denetim şirketlerine ödenmek üzere alınan yapı denetim hizmet bedellerinin emanet hesaplarına ve banka hesaplarına kaydedilmediği tespit edilmiştir.

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin 333 Emanetler Hesabının işleyişini düzenleyen 229'uncu maddesinde;

“(1) Emanetler hesabına ilişkin alacak ve borç kayıtları aşağıda gösterilmiştir.

a) Alacak

1 - Emanet olarak nakden tahsil edilen tutarlar bu hesaba alacak, 100-Kasa Hesabı, 102-Banka Hesabı veya ilgili diğer hesaplara borç kaydedilir...

b) Borç

1 - Bu hesapta kayıtlı tutarlardan nakden yapılan ödeme ve göndermeler bu hesaba borç, 100-Kasa Hesabı veya 103-Verilen Çekler ve Gönderme Emirleri Hesabı ya da ilgili diğer hesaplara alacak kaydedilir.” denilmektedir.

4708 sayılı Yapı Denetimi Hakkında Kanun gereğince alınan ve emanet niteliğinde olan yapı denetim hizmet bedeli 333 nolu Emanetler Hesabının 02.99 Kişilere Ait Diğer Emanetler alt kodunda izlenmesi bunun karşılığı olarak da bankaya yatan tutarın 102 Banka Hesabının bu iş için açılan Banka Hesabını temsil eden alt kodunda kaydedilmesi gerekmektedir.

Buna göre, 333 Emanetler Hesabının işleyişi, emanet nitelikli paraların alınmasında, 333 Emanetler Hesabı alacak, diğer taraftan 102 Bankalar Hesabı borç kaydı; emanet nitelikli paraların hak sahiplerine ödenmesinde, 333 Emanetler Hesabı borç, diğer taraftan 103 Verilen Çekler ve Gönderme Emirleri Hesabı alacak kaydı yapılmalıdır. Söz Konusu hesabın işleyişi, 102 Bankalar Hesabı ile karşılıklı çalışmalıdır.

Ancak kurumun yapı denetim hizmet bedellerinin emanet ve banka kayıtlarına almadığı görülmüştür. Bu nedenle 102 Banka ve 333 Emanet hesabı 112.938,62 TL eksik bakiye vermiştir. Ayrıca bu hesaplar yıl içerisinde 133.731,47 TL eksik işlem görmüştür.

Yapı denetim hizmet bedellerinin emanet ve banka hesaplarında izlenmesi gerektiği düşünülmektedir.

Kamu idaresi cevabında; Ziraat Bankasında bulunan Yapı Denetim Hesabının 19.02.2015 tarihinde muhasebe kayıtlarına alındığı, Vakıflar Bankasında yer alan hesapların ise belediyenin talebi olmaksızın bankanın kontrol mekanizması gereği takip amaçlı açılmış aktif olarak kullanılmayan geçiş niteliğindeki hesaplar olduğu, ifade edilmiştir.

Sonuç olarak Kurum tarafından bulgumuza verilen cevapta; Ziraat Bankasında bulunan Yapı Denetim Hesabının 19.02.2015 tarihinde muhasebe kayıtlarına alındığı, Vakıflar Bankasında yer alan hesapların ise belediyenin talebi olmaksızın bankanın kontrol

mekanizması gereği takip amaçlı açılmış aktif olarak kullanılmayan geçiş niteliğindeki hesaplar olduğu ifade edilmiştir.

2015 yılı denetimlerinde bu hususun dikkate alınması ve izlenmesinin uygun olacağı düşünülmektedir.

BULGU 2: Kira Gelirlerinin Tahsil Edilmemesi

Kurum tarafından 2886 sayılı Devlet İhale Kanunu kapsamında kiraya verilen taşınmazlarla ilgili olarak yılı içinde ve geçmiş yıllarda tahakkuk eden 74 adet taşınmaza ait toplam 2.021.598,00 TL kira gelirlerinin tahsil edilemediği tespit edilmiştir.

5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun “Gelirlerin toplanması sorumluluğu” başlıklı 38'inci maddesinde; *“Kamu gelirlerinin tarh, tahakkuk, tahsiliyle yetkili ve görevli olanlar, ilgili kanunlarda öngörülen tarh, tahakkuk ve tahsil işlemlerinin zamanında ve eksiksiz olarak yapılmasından sorumludur.”*

“Muhasebe hizmeti ve muhasebe yetkilisinin yetki ve sorumlulukları” başlıklı 61 inci maddesinde; “Muhasebe hizmeti; gelirlerin ve alacakların tahsili, giderlerin hak sahiplerine ödenmesi, para ve parayla ifade edilebilen değerler ile emanetlerin alınması, saklanması, ilgililere verilmesi, gönderilmesi ve diğer tüm malî işlemlerin kayıtlarının yapılması ve raporlanması işlemleridir. Bu işlemleri yürütenler muhasebe yetkilisidir. Memuriyet kadro ve unvanlarının muhasebe yetkilisi niteliğine etkisi yoktur.

Muhasebe yetkilisi, bu hizmetlerin yapılmasından ve muhasebe kayıtlarının usulüne uygun, saydam ve erişilebilir şekilde tutulmasından sorumludur.”

Hükmü yer almaktadır.

Kanunun “Kamu zararı” başlıklı 71'inci maddesinde ise; *“Kamu zararı; kamu görevlilerinin kasıt, kusur veya ihmallerinden kaynaklanan mevzuata aykırı karar, işlem veya eylemleri sonucunda kamu kaynağında artışa engel veya eksilmeye neden olunmasıdır.”*

Kamu zararının belirlenmesinde;...e) İdare gelirlerinin tarh, tahakkuk veya tahsil işlemlerinin mevzuata uygun bir şekilde yapılmaması, ...esas alınır.”

hükümleri yer almaktadır.

5393 sayılı Belediye Kanunu'nun 38'inci maddesinde ise, “Belediyenin gelir ve alacaklarını takip ve tahsil etmek” Belediye Başkanının görev ve yetkileri arasında

sayılmıştır.

Mevzuat hükümleri gereğince, Belediyeye ait gelirlerin toplanmasında görevli ve yetkili olanlar, söz konusu gelirlerin tarh, tahakkuk ve tahsil işlemlerinin zamanında ve eksiksiz olarak yapılmasından sorumludurlar.

Kurumun kira gelirlerinin incelenmesi neticesinde; geçmiş yıllarda tahakkuk eden 2.021.598 TL kira gelirin tahsilinin sağlanamadığı anlaşılmıştır.

Kamu idaresi cevabında; Kurumumuz tarafından kiraya verilmiş olan gayrimenkullerimizin kira tahsilatında gerekli hassasiyet gösterilmiş olup, kira borcunu ödemeyen mükelleflerle ilgili olarak Hukuk İşleri Müdürlüğümüz ve Gelir Servisimiz tarafından ortak çalışmalar yapılarak icra yolu ile tahsili veya 5393 sayılı Belediye Kanununun 15. maddesinin 5. fıkrası ve 2886 sayılı Devlet İhale Kanununun 75.maddesinin 4.fıkrasına istinaden tahliye işlemi yapıldığı, ayrıca 2015 yılının 2'inci yarısında kira süresi dolan işyerlerimizin, yeniden kiraya verilmek üzere ihaleye çıkarılacağından; tahsilatların yıl içerisinde tamamlanacağı, ifade edilmiştir.

Sonuç olarak Kurum tarafından bulgumuza verilen cevapta; kira borcunu ödemeyen mükelleflerle ilgili Hukuk İşleri Müdürlüğü ve Gelir Servisi tarafından ortak çalışmalar yapılarak icra yolu ile tahsili veya 5393 sayılı Belediye Kanunu'nun 15'inci maddesinin 5'inci fıkrası ve 2886 sayılı Devlet İhale Kanunu'nun 75'inci maddesinin 4'üncü fıkrasına istinaden tahliye işlemi yapıldığı, ayrıca 2015 yılının 2'inci yarısında kira süresi dolan işyerlerinin, yeniden kiraya verilmek üzere ihaleye çıkarılacağı ve tahsilatların yıl içerisinde tamamlanacağı ifade edilmiştir. Ancak bu hususa ilişkin herhangi bir belge gönderilmemiştir.

2015 yılı denetimlerinde bu hususun dikkate alınması ve izlenmesinin uygun olacağı düşünülmektedir.

6. DENETİM GÖRÜŞÜ

Sivas Belediyesi 2014 yılına ilişkin yukarıda belirtilen ve ekte yer alan mali rapor ve tablolarının, “Denetim Görüşünün Dayanakları” bölümünde açıklanan nedenlerden dolayı “gelirler ve nakit hareketleri” hesap alanları hariç tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir bilgi içerdiği kanaatine varılmıştır.

7. DENETİM GÖRÜŞÜNÜ ETKİLEMEYEN TESPİT VE DEĞERLENDİRMELER

BULGU 1: Mücavir Alan İçerisinde Yer Alan Bazı Madenlerden "Maden Payı" Tahsil Edilmemesi

Belediyenin mücavir alanı içerisinde yer alıp aktif olarak üretim yapan bazı madenlerden maden payı tahsil edilmediği tespit edilmiştir.

2464 sayılı Belediye Gelirleri Kanunu'nun "Müze giriş ücretleri ile madenlerden belediyelere pay" başlıklı 97'inci maddesinin "b" bendinde;

"Belediye sınırları ve mücavir alanlar içinde faaliyet gösteren maden işletmelerince, 3213 sayılı Maden Kanununun 14 üncü maddesinde yer alan paylara ilaveten yıllık satış tutarının % 0,2'si nispetinde belediye payı ayrılır.

Bu pay, Devlet hakkının Hazineye ödenmesi sırasında ruhsat sahibi tarafından ilgili belediyeye ödenir."

denilmektedir.

Buna göre belediye mücavir alanı içerisinde yer alan madenlerin üretim miktarının binde 2'si oranında maden payının belediyeye ödenmesi gerekmektedir.

Ancak Belediyenin gelirleri ile Maden İşleri Genel Müdürlüğü verileri karşılaştırıldığında bazı madenlerden "maden payı" tahsilatının yapılmadığı görülmüştür.

2010-2014 yılları arasında Belediye maden işletmelerinden toplam 17.305,68 TL maden payı tahsil etmiştir. Ancak ilgili yıllarda belediye mücavir alanı içerisinde yer alan maden işletmelerinin satış bedeli toplamı 23.651.416,59 TL'dir. Dolayısıyla 47. 302,83 TL Maden payı tahsilatı gerekirken 17.305,68 TL tahsilat yapılması sonucu 29.997,15 TL eksik tahsilat yapılmıştır.

Kamu idaresi cevabında; Mücavir alan içerisinde bulunan maden işletmeleri tespit edilemediğinden tahsilatı yapılamadığı, ilgili bulgu doğrultusunda, Belediye mücavir alanı içerisindeki maden işletmelerinin tespiti yapılarak maden payı tahakkuk ve tahsili için azami gayretin gösterileceği, ifade edilmiştir.

Sonuç olarak Kurum tarafından bulgumuza verilen cevapta; Belediye mücavir alanı içerisindeki maden işletmelerinin tespiti yapılarak maden payı tahakkuk ve tahsili için azami gayretin gösterileceği ifade edilmiştir.

2015 yılı denetimlerinde bu hususun dikkate alınması ve izlenmesinin uygun olacağı düşünülmektedir.

BULGU 2: Geçici Kabul Noksanları Kesintilerinin 333 Emanetler Hesabında İzlenmemesi

Kurumda yapım işleri kapsamında Geçici kabul noksanları kesintilerini 333 Emanetler Hesabında izlenmediği tespit edilmiştir.

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliğinin; 333 Emanetler Hesabının niteliğine ilişkin 227'nci maddesinde:

“(1) Bu hesap, emanet olarak nakden veya mahsuben tahsil edilen tutarların izlenmesi için kullanılır.”

Hesabını işleyişine ilişkin 229'uncu maddesinde:

“(1) Emanetler hesabına ilişkin alacak ve borç kayıtları aşağıda gösterilmiştir.

a) Alacak.

2 - Aylık, ücret veya diğer istihkaklardan mahsuben tahsil edilen tutarlar bu hesaba alacak, ilgili hesap veya hesaplara borç kaydedilir.” denilmektedir.

Yapım İşlerine Ait Tıp Sözleşmenin 30'uncu maddesinde; *“Anahtar teslimi götürü bedel sözleşmelerde; geçici kabul noksanları için düzenlenen her hak edişte, yapılan iş tutarının % 3 üne karşılık gelen kısmının tutulacağı ve bu tutarın, geçici kabul noksanı bulunmayan işlerde geçici kabul onay tarihinden sonra, geçici kabul noksanı bulunan işlerde ise bu eksikliklerin tamamlanmasını müteakip, geçici kabul onay tarihinden sonra yükleniciye ödeneceği,*

Birim Fiyat Sözleşmelerde ise; düzenlenen hak edişlerde, tamamlanmış ancak kesin hesabı İdareye verilmemiş imalatlara ait tutarların % 5 inin tutulacağı ve kesin hesaplar İdare tarafından onaylanmadıkça bu tutarların ödenemeyeceği”, belirtilmiştir

Buna göre, anahtar teslim götürü bedel yapım işlerinin hak edişlerinde %3, birim fiyat yapım işlerinin hak edişlerinde ise %5 oranında geçici kabul noksanları kesintisinin yapılması

ve Emanetler Hesabına kaydedilmesi gerekir.

Kurumda yapım işlerine ait kesilen geçici kabul noksanları kesintilerinin 333 Emanetler Hesabına kaydedilmediği anlaşılmıştır.

Hakedişlerden yapılan geçici kabul noksanları kesintilerinin 333 Emanetler Hesabında izlenmesi gerektiği düşünülmektedir.

Kamu idaresi cevabında; Sayıştay Başkanlığının İlgili bulgusu doğrultusunda bir işlemin yapılmasının uygulamanın doğruluğu açısından gerekli olduğu kanaatine varılmış olup bundan sonraki hak edişlerde ilgili tutarların emanetler hesabına alınması noktasında harcama birimleriyle gerekli istişareler yapılarak belirtilen geçici kabul noksanları kesintilerini emanetler hesabına almaları sağlanacağı, ifade edilmiştir.

Sonuç olarak Kurum tarafından bulgumuza verilen cevapta; geçici kabul noksanları kesintilerinin emanetler hesabında izlenmesinin sağlanacağı ifade edilmiştir.

2015 yılı denetimlerinde bu hususun dikkate alınması ve izlenmesinin uygun olacağı düşünülmektedir.

BULGU 3: Mali Hizmetler Birimince Yapılması Gereken "Ön Mali Kontrolün" Yapılmaması

Belediye tarafından Ön Mali Kontrolün yapılmadığı tespit edilmiştir.

5018 sayılı Kamu Mali Kontrol ve Yönetimi Kanunu'nun "Ön Mali Kontrol" başlıklı 58'inci maddesi gereği olarak İç Kontrol ve Ön Malî Kontrole İlişkin Usul ve Esasların "Ön Malî Kontrolün Kapsamı" başlıklı 10'uncu maddesinde ve 17'nci maddesinde belirtildiği şekliyle ön mali kontrol birimi kurulmalı, İhale kanunlarına tâbi olsun veya olmasın, harcamayı gerektirecek taahhüt evrakı ve sözleşme tasarılarından tutarı mal ve hizmet alımları için bir milyon Yeni Türk Lirasını, yapım işleri için üç milyon Yeni Türk Lirasını aşanlar kontrole tâbi tutulmalıdır.

Sivas Belediyesi kamu idaresi olarak 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu ve bu Kanunla getirilen düzenlemelere uymak ve gereğini yerine getirmekle yükümlü olduğundan, 5018 Sayılı Kanunun en önemli gereklerinden biri olan Ön Mali Kontrol sistemini en kısa zamanda oluşturmasının gerekli olduğu düşünülmektedir.

Kamu idaresi cevabında; "Belediyemiz Mali Hizmetler Müdürlüğünde Harcama Birimlerinden gelen her türlü harcama belgesi ve eki belgeler üzerine kanuni olarak

bulunması gereken bilgi ve belgeler kontrol edilmekte eksiklik hata ve kanuna muhalefet herhangi bir durum söz konusu olduğu takdirde gerekçesi ile birlikte ilgili harcama birimine gönderilmektedir. Fakat Mali Hizmetler Müdürlüğü altında fiilen kurulmuş bir ön mali kontrol birimi yoktur. Ön Mali Kontrol işlemi Mali Hizmetler Birimi altında ayrı kurulan bir birim tarafından değil, birimde görev yapan personeller vasıtasıyla yerine getirilmektedir. Ön Mali Kontrolün ayrı bir birim şeklinde kurularak işlerlik kazanması için araştırma ve çalışmalarımız devam etmektedir." denilmektedir.

Sonuç olarak Kurum tarafından bulgumuza verilen cevapta; Ön Mali Kontrolün ayrı bir birim şeklinde kurularak işlerlik kazanması için araştırma ve çalışmalarımız devam etmektedir, denildiğinden 2015 yılı denetimlerinde bu hususun dikkate alınması ve izlenmesinin uygun olacağı düşünülmektedir.

BULGU 4: Yol Harcamalarına Katılım Payı Tahakkukunun Yapılmaması

Kurumun gelirleri incelendiğinde; yol harcamalarına katılım payının tahakkuk ve tahsilinin yapılmadığı tespit edilmiştir.

2464 sayılı Belediye Gelirleri Kanunu'nun "Yol harcamalarına katılma payı" başlıklı 86'ncı maddesinde;

"Belediyelerce veya belediyelere bağlı müesseselerce aşağıdaki şekillerde inşa, tamir ve genişletilmeye tabi tutulan yolların iki tarafında bulunan veya başka bir yola çıkışı olmaması dolayısıyla bu yoldan yararlanan gayrimenkullerin sahiplerinden Yol Harcamalarına Katılma Payı alınır:

a) Yeni yol açılması;

b) Mevcut yolların yüzde 40 nispetinde veya daha fazla genişletilmesi;

c) Kaldırımsız ve bakımsız bulunan yolların, kaldırım veya parke kaldırım haline getirilmesi veya asfalt yapılması, kaldırım veya şose halindeki yolların da parke, beton veya asfalta çevrilmesi;

d) Mevcut kaldırım veya parkelerin sökülüp yeniden düzenlenmesi,

Yolların kaldırımlar da dahil olmak üzere (15) metreden fazla genişliklerine düşen giderler, belediyelere ait olup harç payına konu teşkil etmez.

İki ve daha fazla yol kenarında bulunan gayrimenkuller için asıl cepheyi teşkil eden

yoldan düşen pay tam, diğer yollara ait pay ise yarım olarak hesaplanır.”

Mevzuattan anlaşıldığı üzere belediyelerin yol veya kaldırım yapılması, yenilenmesi, genişletilmesi durumunda yol harcamalarına katılım payı alınmak zorundadır. Yol harcamalarına katılım payının nasıl hesaplanacağı “2464 sayılı Belediye Gelirleri Kanununun Harcamalara Katılma Payları İle İlgili Hükümlerinin Uygulanmasına İlişkin Yönetmelik”te açıklanmıştır.

Ancak 2464 sayılı Belediye Gelirleri Kanununda 12.11.2012 tarihinde yapılan değişiklikle yol harcamalarına katılım payı alınması zorunluluk olmaktan çıkartılmıştır.

Her ne kadar 12.11.2012 tarihinden sonra yol harcamalarına katılım payı almak zorunluluk olmaktan çıkmışsa da belediyenin gelirleri incelendiğinde zorunlu olan döneme ait tahakkukların yapılmadığı tespit edilmiştir. Tahakkuk işlemlerinin mevzuata uygun olarak yapılması sağlanmalıdır.

Kamu idaresi cevabında; İmar ve Şehircilik Müdürlüğüne İnşaat Ruhsatı almak için müracaat eden isteklilere, gelir tarifesinde belirtilen fiyat ve inşaat alanına göre katılım payı tahakkuk fişi düzenlendiği, ifade edilmiştir.

Sonuç olarak Kurum tarafından bulgumuza verilen cevapta; yol harcamalarına katılma payı ile ilgili olarak İmar ve Şehircilik Müdürlüğü tarafından inşaat ruhsatı almak için müracaat eden isteklilere, gelir tarifesinde belirtilen fiyat ve inşaat alanına göre katılım payı tahakkuk fişi düzenlendiği ifade edilmiştir. Kurum tarafından gönderilen cevabın ekinde yer alan tahakkuk ve tahsilat fişleri incelendiğinde yol harcamalarına katılım payı adı altında bir ödeme kalemine rastlanılmamıştır.

Ayrıca 2464 Sayılı Belediye Gelirleri Kanununun Harcamalara Katılma Payları İle İlgili Hükümlerinin Uygulanmasına İlişkin Yönetmeliğin “Payın Hesaplanması” başlıklı 5’inci maddesinde;

“Yol Harcamalarına Katılma Payı bir program dahilinde veya istek üzerine doğrudan doğruya yapılan işlerde, 4 üncü madde de belirlenen hizmetler için yapılan giderlerin 1/3’üdür. Giderlerin hesaplanmasında maliyet, işler hangi ihale usulü ile yapılmış olursa olsun, Bayındırlık Bakanlığı ve İller Bankası Genel Müdürlüğü’nün o yıllar için tespit ederek yayınladığı birim fiyatlar ve rayiçlere göre hesaplanan gerçek bedeli geçemez.

Yolların kaldırım da dahil olmak üzere (15) metreden fazla genişliklerine düşen giderler, belediyelere ait olup, harç hesaplanmasında bu giderler nazara alınmaz.

Böylece hesaplanan gider tutarında özel Devlet yardımları karşılıksız fon tahsisleri, bu iş için yapılan bağış ve yardımlar ile istisna bedelleri düşüldükten sonra kalan miktarın 1/3'ü, 4 üncü maddede belirtilen mükellefler adına Belediye Encümeninin kararını müteakip tahakkuk ettirilir.” denilerek harcamalara katılım payının nasıl hesaplanacağı açıklanmıştır.

Dolayısıyla yol harcamalarına katılma payı sadece inşaat ruhsatı almak için müracaat eden isteklilerden meclis kararıyla tek bir başlık altında, yılın başında belirlenerek bütün yıl boyunca uygulanacak bir tutar olmayıp yapılan imalat, konutun emlak değeri gibi özelliklere göre farklılık gösterecek bir tutardır. Ayrıca yol harcamalarına katılma payı detay hesap planında 600.05.02.04.53 koduna kaydedilmesi gerekmektedir. Ancak kurumun muhasebe kayıtları incelendiğinde 600.05.02.04.53 koduna kayıtlı herhangi bir tutara rastlanmamıştır. Bu nedenle, yol harcamalarına katılma payı tahakkuk ve tahsilatlarının mevzuata uygun olarak yapılması uygun olacaktır.

2015 yılı denetimlerinde bu hususun dikkate alınması ve izlenmesinin uygun olacağı düşünülmektedir.

BULGU 5: Toptancı Halinin İşletilmesinde “5957 sayılı Sebze ve Meyveler İle Yeterli Arz ve Talep Derinliği Bulunan Diğer Malların Ticaretinin Düzenlenmesi Hakkında Kanun” Hükümlerine Uyulmaması

Sivas Belediyesinin işlettiği toptancı halinde yer alan 62 adet işyerinin 2886 sayılı Devlet İhale Kanunu hükümlerine uyulmadan ihalesiz şekilde kiralandığı ve 11 ayrı kişiye birden fazla işyeri kiralandığı tespit edilmiştir.

5957 sayılı Sebze ve Meyveler İle Yeterli Arz ve Talep Derinliği Bulunan Diğer Malların Ticaretinin Düzenlenmesi Hakkında Kanunun “Toptancı hallerindeki işyerleri ile pazar yerlerindeki satış yerlerinin işletilmesi” başlıklı 11'inci maddesinin 1'inci bendinde;

“Belediye toptancı hallerindeki işyerleri, kiralama veya satış yoluyla işletilir. Ancak satılan işyeri sayısı, o haldeki toplam işyeri sayısının yüzde ellisini geçemez. Bu maddenin altıncı fıkrasındaki eylemlerin tespiti halinde satış işlemlerinin iptal edilip işyerlerinin geri alınacağına ilişkin olarak tapu kütüğüne şerh konulur ve bu şartların gerçekleşmesi durumunda taşınmazlar geri alınır. İşyerlerinin kiralanması veya satılması 8/9/1983 tarihli ve 2886 sayılı Devlet İhale Kanunu hükümlerine göre yapılır. Kira süresi en fazla on yıldır. Bakanlıkça belirlenen esaslara uygun olması kaydıyla, kira süresi sona erenlerle ihaleye çıkılmaksızın yeniden kira sözleşmesi yapılabilir. Kira süresi sona erenler açılacak kiralama ihalelerine tekrar katılabilir. Bir yıldan uzun süreli kira sözleşmelerinde ikinci ve izleyen

yıllar kira bedelleri, Üretici Fiyatları Endeksi oranında arttırılır.”

6'ncı bendinin “k” fıkrasında;

“Doğrudan veya dolaylı olarak aynı toptancı halinde birden fazla işyeri kiraladığı veya satın aldığı ya da aynı pazar yerinde ikiden fazla satış yeri tahsis edildiği veya kiralandığı anlaşılınların kira sözleşmelerinin feshine ya da satış işlemlerinin veya tahsislerinin iptaline belediye encümenince karar verilir.”

“Cezalar” başlıklı 14'üncü maddesinin 6'ncı bendinde;

“Bu Kanun hükümlerine aykırı hareket eden veya bu Kanunda belirtilen görevlerini Bakanlığın yazılı uyarısına rağmen yerine getirmeyen toptancı hallerine, Bakanlık tarafından elli bin Türk Lirası idarî para cezası verilir ve eylemin bir takvim yılı içinde tekrarı durumunda, toptancı halin faaliyetleri aykırılık giderilene kadar Bakanlık tarafından durdurulur. Bakanlık bu yetkisini mahallin mülkî idare amirine devredebilir.” denilmektedir.

Mevzuat hükümleri gereğince toptancı hallerinde yer alan işyerlerinin kiralama ve satışı yapılırken 2886 sayılı Devlet İhale Kanunu hükümlerine uyulması gerekmektedir. Yapılacak kiralama ve satışlarda bir kişiye birden fazla yer satılmayacak ya da kiralanmayacaktır. Birden fazla yer kiraladığı ya da satın aldığı tespit edilenlerin kira sözleşmelerinin feshi ya da satış işlemlerinin iptali gerekmektedir. Kanun hükümlerine uymayanlara Gümrük ve Ticaret Bakanlığı tarafından elli bin Türk Lirası idarî para cezası verilecektir.

Ancak yapılan incelemede toptancı halinde yer alan işyerlerinin ihalesiz kiralandığı ve 11 ayrı kişiye doğrudan birden fazla işyeri kiralanmasına rağmen bu kiralamaların iptal edilmediği görülmüştür.

Toptancı halinin işletilmesinde 5957 sayılı Sebze ve Meyveler İle Yeterli Arz ve Talep Derinliği Bulunan Diğer Malların Ticaretinin Düzenlenmesi Hakkında Kanun hükümlerine riayet edilmemesi idari para cezası ve faaliyetlerin durdurulması yaptırımlarına neden olacaktır.

Kamu idaresi cevabında; 5957 sayılı Sebze ve Meyveler ile Yeterli Arz ve Talep Derinliği Bulunan Diğer Malların Ticaretinin Düzenlenmesi Hakkında Kanunun, Geçiş Hükümleri başlıklı Geçici 1'inci maddesinin 4 fıkrasında, “Toptancı hallerinde tahsisli işyerleri mevcut tahsis sahiplerine kanun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren hiçbir işleme gerek kalmaksızın on iki yıl süreyle kiralanmış sayılır”. hükmünün yer aldığı, ifade edilmiştir.

Sonuç olarak Kurum tarafından bulgumuza verilen cevapta; 5957 sayılı Sebze ve Meyveler ile Yeterli Arz ve Talep Derinliği Bulunan Diğer Malların Ticaretinin Düzenlenmesi Hakkında Kanunun, Geçiş Hükümleri başlıklı Geçici 1'inci maddesinin 4 fıkrasında, "Toptancı hallerinde tahsisli işyerleri mevcut tahsis sahiplerine kanun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren hiçbir işleme gerek kalmaksızın on iki yıl süreyle kiralanmış sayılır." hükmünün yer aldığı ifade edilmiştir. Ancak 5957 sayılı Sebze ve Meyveler ile Yeterli Arz ve Talep Derinliği Bulunan Diğer Malların Ticaretinin Düzenlenmesi Hakkında Kanun'dan önce yürürlükte olan 552 sayılı Yaş Sebze ve Meyve Ticaretinin Düzenlenmesi ve Toptancı Halleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname'nin "KİRALAMA, SATIŞ VE TAHSİS" başlıklı 21'inci maddesinin 4'üncü fıkrasında; "*Toptancı hallerinde bulunan işyerlerinin kiralanması veya satılması durumunda, gerçek ve tüzel kişiler en fazla bir işyeri kiralayabilir veya satın alabilir. Doğrudan veya dolaylı olarak birden fazla işyerinin aynı kişi tarafından kiralandığının veya satın alındığının tespit edilmesi durumunda, kira sözleşmesi feshedilir, satış işlemi ise iptal edilir. Ayrıca, bu kişilere belediye encümeni kararı ile 25.000 YTL idari para cezası verilir.*" hükmü yer almaktadır. Dolayısıyla aynı kişiye birden fazla işyerinin kiralanması ya da satılması 5957 sayılı Sebze ve Meyveler ile Yeterli Arz ve Talep Derinliği Bulunan Diğer Malların Ticaretinin Düzenlenmesi Hakkında Kanun yürürlüğe girmeden önce de yasaktı. Sonuç itibarıyla 5957 sayılı Sebze ve Meyveler ile Yeterli Arz ve Talep Derinliği Bulunan Diğer Malların Ticaretinin Düzenlenmesi Hakkında Kanunun Geçici 1'inci maddesinin 4 fıkrasına dayanarak işyerlerinin ihalesiz kiralanması mümkün olsa da 11 ayrı kişiye birden fazla işyeri kiralanması mümkün değildir. Bu nedenle 11 ayrı kişiye birden fazla kiralanmış olan işyerlerinin mevzuata uygun şekilde yeniden kiralanmasının uygun olacağı düşünülmektedir.

2015 yılı denetimlerinde bu hususun dikkate alınması ve izlenmesinin uygun olacağı düşünülmektedir.

BULGU 6: Su Tesisi Harcamalarına Katılım Payı Tahakkukunun Yapılmaması

Kurumun gelirleri incelendiğinde; su tesisi harcamalarına katılım payının tahakkuk ve tahsilinin yapılmadığı tespit edilmiştir.

2464 sayılı Belediye Gelirleri Kanunu'nun "Su tesisi harcamalarına katılma payı" başlıklı 88'inci maddesinde;

"Belediyelerce veya belediyelere bağlı müesseselerce beldede aşağıdaki şekillerde su tesisleri yapılması halinde, dağıtımın yapıldığı saha dahilindeki gayrimenkullerin

sahiplerinden, Su Tesisleri Harcamalarına Katılma Payı alınır:

a) Yeni içmesuyu şebeke tesisleri yapılması,

b) Mevcut şebeke tesislerinin tevsii ve ıslahı.

Birden fazla yol kenarında bulunan gayrimenkullere ait payın hesabında, bunların yalnız suya bağlandıkları yol üzerindeki uzunlukları esas alınır.”

denilmektedir.

Mevzuatta belirtildiği üzere yeni içme suyu şebekesi yapılması, mevcut olanın ıslah edilmesi veya genişletilmesi durumunda su tesisi harcamalarına katılma payının tahakkuk ve tahsilinin yapılması zorunludur. Su tesisi harcamalarına katılım payının nasıl hesaplanacağı “2464 Sayılı Belediye Gelirleri Kanununun Harcamalara Katılma Payları İle İlgili Hükümlerinin Uygulanmasına İlişkin Yönetmelik”te açıklanmıştır.

Ancak Belediyenin gelirleri incelendiğinde su tesisi harcamalarına katılma payına ilişkin tahakkuka rastlanmamıştır.

Kamu idaresi cevabında; Su Tesisi Harcamalarına Katılım Payı ile ilgili olarak, İmar ve Şehircilik Müdürlüğü tarafından “Kanal Hizmet Bedeli” adı altında hesaplanan bedelin tahakkuk ettirildiği ve tahakkuk edilen katılım payına ait örnek tahakkuk ve tahsilat fişlerinin tarafımıza sunulduğu, ifade edilmiştir.

Sonuç olarak Kurum tarafından bulgumuza verilen cevapta; su tesisi harcamalarına katılma payı ile ilgili olarak İmar ve Şehircilik Müdürlüğü tarafından “*Kanal Hizmet Bedeli*” adı altında hesaplanan bedelin tahakkuk ettirildiği ifade edilmiştir. Kurum Kanalizasyon harcamalarına katılım payına ilişkin bulgu için de aynı cevabı vermiş olup, Su tesisi harcamalarına katılma payı ve Kanalizasyon Harcamalarına Katılma Payını “*Kanal Hizmet Bedeli*” adı altında tahakkuk ve tahsil ettiğini belirtmiştir. İmar ve Şehircilik Müdürlüğü tarafından yapılan hesaplama incelendiğinde meclis tarafından belirlenen ve bölgelere göre farklılık gösteren tarife ve formül üzerinden kanal hizmet bedelinin belirlendiği görülmüştür.

Ancak 2464 Sayılı Belediye Gelirleri Kanununun Harcamalara Katılma Payları İle İlgili Hükümlerinin Uygulanmasına İlişkin Yönetmeliğin “*Payın Hesaplanması*” başlıklı 13’üncü maddesinde; “ Su Tesisleri Harcamalarına Katılma Payı bu Yönetmeliğin 5 inci maddesinde belirtilen esaslar dahilinde hesaplanır. ”

“*Payın Hesaplanması*” başlıklı 5’inci maddesinde;

“Yol Harcamalarına Katılma Payı bir program dahilinde veya istek üzerine doğrudan doğruya yapılan işlerde, 4 üncü madde de belirlenen hizmetler için yapılan giderlerin 1/3’üdür. Giderlerin hesaplanmasında maliyet, işler hangi ihale usulü ile yapılmış olursa olsun, Bayındırlık Bakanlığı ve İller Bankası Genel Müdürlüğünün o yıllar için tespit ederek yayınladığı birim fiyatlar ve rayiçlere göre hesaplanan gerçek bedeli geçemez.

Yolların kaldırımlar da dahil olmak üzere (15) metreden fazla genişliklerine düşen giderler, belediyelere ait olup, harç hesaplanmasında bu giderler nazara alınmaz.

Böylece hesaplanan gider tutarında özel Devlet yardımları karşılıksız fon tahsisleri, bu iş için yapılan bağış ve yardımlar ile istimlak bedelleri düşüldükten sonra kalan miktarın 1/3’ü, 4 üncü maddede belirtilen mükellefler adına Belediye Encümeninin kararını müteakip tahakkuk ettirilir.” denilerek harcamalara katılım payının nasıl hesaplanacağı açıklanmıştır.

Dolayısıyla su tesisi harcamalarına katılma payı ve kanalizasyon harcamalarına katılma payı meclis kararıyla tek bir başlık altında, yılın başında belirlenerek bütün yıl boyunca uygulanacak bir tutar olmayıp yapılan imalat, konutun emlak değeri gibi özelliklere göre farklılık gösterecek tutarlardır. Ayrıca su tesisi harcamalarına katılma payı detay hesap planında 600.05.02.04.52 koduna kaydedilmesi gerekmektedir. Ancak kurumun muhasebe kayıtları incelendiğinde 600.05.02.04.52 koduna kayıtlı herhangi bir tutara rastlanmamıştır. Bu nedenle, su tesisi harcamalarına katılma payı tahakkuk ve tahsilatlarının mevzuata uygun olarak yapılması uygun olacaktır.

2015 yılı denetimlerinde bu hususun dikkate alınması ve izlenmesinin uygun olacağı düşünülmektedir.

BULGU 7: Su Gecikme Zammının KDV Matrahına Dâhil Edilmemesi

Kurumda, 600 Hesap Kodlu 05.03.09.02 Alt Hesap Kodlu “Zamanında Ödenmeyen Ücret Gelirlerinden Alınacak Gecikme Zamları” hesabında takip edilen zamanında ödenmeyen su faturalarından alınan gecikme zammının, katma değer vergisi tahsil matrahına dahil edilmediği görülmüştür.

3065 sayılı Katma Değer Vergisi Kanunu'nun “Teslim Ve Hizmet İşlemlerinde Matrah” başlıklı 20'inci maddesinin 1'inci bendine göre; *“KDV'nin matrahı, teslim ve hizmet işlemlerinin karşılığını teşkil eden bedeldir.”*

Aynı Kanunun “Matraha Dahil Unsurlar” başlıklı 24 üncü maddesinde ise aynen;

“Aşağıda yazılı unsurlar matraha dahildir

...

c) *Vade farkı, fiyat farkı, faiz, prim gibi çeşitli gelirler ile servis ve benzer adlar altında sağlanan her türlü menfaat, hizmet ve değerler.*”

hükmü yer almaktadır.

Kurumca satışı yapılan su hizmetine ait bedelin geç ödenmesi nedeniyle ilgili su abone sözleşmesine dayanılarak işletilen Gecikme zammı, KDV Kanunu'nun 20 ve 24/c maddelerine göre KDV matrahına dahil edilmelidir. Satış bedelinin zamanında ödenmemesi nedeniyle ortaya çıkan ve gecikme faizi olarak nitelendirilen akitten doğan bu tazminat, bir hizmetin ifası karşılığı alınan su hizmeti bedelinin bir unsuru mahiyetindedir. Bedelin bir unsuru mahiyetinde olduğu içinde KDV matrah hesabına dahil olmaktadır.

Dolayısıyla, Kurumca sunulan su hizmetinin bedelinin geç ödenmesi nedeniyle yürütülen gecikme zammı içinde, su hizmetinin tabi olduğu KDV oranında (%8) Katma Değer Vergisi hesaplanacaktır.

Ancak Kuruma zamanında yatırılmayarak gecikmeye düşmüş faturaların ayrıntılı dökümlerinin incelenmesi sonucu su hizmeti bedelinin geç ödenmesi nedeniyle yürütülen gecikme zammının Katma Değer Vergisi matrahına dahil edilmediği anlaşılmıştır.

Bunun sonucunda 391 Hesaplanacak KDV Hesabı 72.583,87 TL tutarında eksik tahakkuk etmiştir.

Zamanında ödenmeyen su faturalarından alınan gecikme zammının, mevzuatın öngördüğü şekilde katma değer vergisi matrahına dahil edilmesi gerektiği düşünülmektedir.

Kamu idaresi cevabında; Su gecikme zammının KDV matrahına dâhil edilmesi ile ilgili eksiklik tespit edilmesine müteakip Belediyemiz tahakkuk ve tahsilat programının ilgili tanımlamaları yapılarak, gecikme zammına KDV uygulaması işlemine başlanılmış olup ilgili bulgu doğrultusunda işlem yapıldığı, ifade edilmiştir.

Sonuç olarak Kurum tarafından bulgumuza verilen cevapta; gecikme zammına KDV uygulaması işlemine başlanılmış olup ilgili bulgu doğrultusunda işlem yapıldığı ifade edilmiştir.

2015 yılı denetimlerinde bu hususun dikkate alınması ve izlenmesinin uygun olacağı düşünülmektedir.

BULGU 8: Pazaryerlerinde Tahsis Yapılmaması Ve İşgaliye Harcı Tahsil Edilmemesi

Sivas Belediyesi tasarrufunda olan Pazarlarla ilgili “Pazar Yerleri Hakkında Yönetmelik” gereklerinin yerine getirilmediği tespit edilmiştir.

12.07.2012 tarihli Resmi Gazetede yayımlanan “Pazar Yerleri Hakkında Yönetmelik”in

“Kapsam” başlıklı 2'nci maddesinde;

“Bu Yönetmelik, semt ve üretici pazarlarının kurulması, işletilmesi, taşınması ve kapatılmasını, yönetim ve denetimini, bu yerlerde faaliyet gösteren üretici ve pazarcılarda aranılacak nitelikleri, bunların çalışmalarını, yapacakları satışları, haklarını ve uymakla yükümlü buldukları kuralları, belediye ve diğer idarelerin görev, yetki ve sorumlulukları ile pazar yerlerine ilişkin diğer hususları kapsar.”

“Tanımlar” başlıklı 4'üncü maddesinde;

“g) Mal: Organik ve iyi tarım uygulamaları kapsamında üretilen sertifikalı ürünler dâhil ticarete konu sebze ve meyveler ile belediyece pazar yerlerinde satışına izin verilen diğer gıda ve ihtiyaç maddelerini,

h) Pazar yerleri: Belediyelerce tespit edilecek yer ve günlerde kurulan üretici ve semt pazarlarını,

ı) Pazarcı: Malları semt pazarlarında doğrudan tüketicilere perakende olarak satan meslek mensubunu,

j) Semt pazarı: Üreticiler ve pazarcılar tarafından malların doğrudan tüketicilere perakende olarak satıldığı açık veya kapalı pazar yerlerini,

l) Tahsis: 26/5/1981 tarihli ve 2464 sayılı Belediye Gelirleri Kanunu uyarınca tahsil edilen işgaliye harcı karşılığında, semt ve üretici pazarlarındaki satış yerlerinin geçici olarak kullanım hakkını,

m) Tahsis sahibi: Pazar yerlerinde adına satış yeri tahsis edilmiş olan pazarcı ve üreticileri,

n) Tahsis ücreti: 2464 sayılı Kanuna göre, işgal edilen alan ile orantılı olarak belediye meclisince belirlenen işgaliye harcını, ifade eder.”

“Tahsis ücreti” başlıklı 15'inci maddesinde;

“(1) Tahsis ücreti, satış yerinin kullanımı sonrasında belediye meclisince her yıl belirlenecek tarifeye göre belediyelerin yetkili kılacakları memur veya kişilerce makbuz karşılığında (Mülga bare:RG-13/7/2013-28706) (...) tahsil edilir.

(2) Üreticilerden alınacak tahsis ücreti, 2464 sayılı Belediye Gelirleri Kanununda yer alan tarifedeki en alt orandan hesaplanır.

(3) Meslek kuruluşları, belediyelerle yapılan protokoller çerçevesinde verdikleri hizmetler için, 7/6/2005 tarihli ve 5362 sayılı Esnaf ve Sanatkarlar Meslek Kuruluşları Kanunu kapsamında makbuz karşılığında ücret tahsil edebilir.

(4) Tahsis sahiplerinden, bu maddede belirtilenler dışında herhangi bir ad altında ücret tahsil edilemez.”

“Yürürlük” başlıklı 33'üncü maddesinde;

“Bu Yönetmelik yayımı tarihinde yürürlüğe girer.”

denilmektedir.

Yönetmelik hükümlerinden anlaşılacağı üzere Yönetmeliğin yürürlüğe girdiği 12.07.2012 tarihinden itibaren belediyenin tasarrufunda bulunan pazaryerlerinde satış yerleri doğrudan pazarcılara tahsis edilecek ve 2464 sayılı Kanunda belirtilen işgal harcı tahsis ücreti olarak alınacaktır.

Ancak Sivas Belediyesi tasarrufunda olan 7 tane pazaryerleri için tahsis işlemi yapılmamış ve tahsis ücreti olarak işgal harcı da tahsil edilmemiştir.

Kamu idaresi cevabında; Sayıştay Başkanlığının ilgili bulgusu doğrultusunda 2015 yılı için ilgili birimler tarafından gerekli çalışmaların yapılarak, tahsis işlemi yapılacak ve tahsis ücreti olarak 2464 sayılı Belediye Gelirleri Kanununda belirlenen esaslara göre belediyemiz meclisince belirlenecek olan işgal harcı tahsil edileceği, ifade edilmiştir.

Sonuç olarak Kurum tarafından bulgumuza verilen cevapta; 2015 yılı için ilgili birimler tarafından gerekli çalışmaların yapılarak, tahsis işlemi yapılacak ve tahsis ücreti

olarak 2464 sayılı Belediye Gelirleri Kanununda belirlenen esaslara göre belediyemiz meclisince belirlenecek olan işgal harcı tahsil edileceği ifade edilmiştir.

2015 yılı denetimlerinde bu hususun dikkate alınması ve izlenmesinin uygun olacağı düşünülmektedir.

BULGU 9: Otopark Bedeline İlişkin Gelirin Vadeli Banka Hesabında Takip Edilmemesi

Otopark Yönetmeliği'nin "Otopark Bedelinin Tahakkuk ve Tahsili" başlıklı 10'uncu maddesine göre otopark bedelleri kamu bankalarından herhangi birinde açılacak otopark hesabına yatırılır. Bu hesapta toplanan meblağa yasaların öngördüğü faiz oranı uygulanır.

Ancak kurum, otopark bedellerini bu gelir için açılmış olan tek hesapta izlese de hesapta toplanan ve yıl içerisinde otopark yapımı için belli dönemlerde harcanan toplam 2.801.409,10 TL'ye faiz uygulanmamıştır.

Kamu idaresi cevabında; Otopark Yönetmeliğinin ilgili maddeleri uyarınca tahsil edilen paraların vadeli hesaplarda değerlendirileceği, otopark hesabının bulunduğu Ziraat Bankasının ilgili şubesine 13/05/2015 tarihinde yazı yazılarak yönetmelik ve bulgu doğrultusunda işlem yapılmasının istendiği, ifade edilmiştir.

Sonuç olarak Kurum tarafından bulgumuza verilen cevapta; Otopark Yönetmeliğinin ilgili maddeleri uyarınca tahsil edilen paraların vadeli hesaplarda değerlendirileceği, otopark hesabının bulunduğu Ziraat Bankasının ilgili şubesine 13/05/2015 tarihinde yazı yazılarak yönetmelik ve bulgu doğrultusunda işlem yapılmasının istendiği ifade edilmiştir.

2015 yılı denetimlerinde bu hususun dikkate alınması ve izlenmesinin uygun olacağı düşünülmektedir

BULGU 10: Kiraya Verilen Taşınmazlar İçin Kanuni Süre Dolduğu Halde Yeni İhale Yapılmaması

Kurumun mülkiyetinde bulunan ve ihale ile kiraya verdiği 300 adet taşınmazın, kira süresi sonunda yeniden ihale düzenlemeden süre uzatımı yoluyla aynı kişilere kiraya verdiği tespit edilmiştir.

2886 sayılı Devlet İhale Kanununun 'Kapsam' başlıklı 1'inci maddesinde yer alan "Genel bütçeye dahil dairelerle katma bütçeli idarelerin, özel idare ve belediyelerin alım, satım, hizmet, yapım, kira, trampa, mülkiyetin gayri ayni hak tesisi ve taşıma işleri bu

Kanunda yazılı hükümlere göre yürütülür.” hükmü ile Belediye taşınmazlarının bu Kanuna göre kiraya verilebileceği belirlenmiştir.

Aynı Kanunun ‘Kiralarda sözleşme süresi’ başlıklı 64'üncü maddesinde *“Kiraya verilecek taşınır ve taşınmaz malların kira süresi, on yıldan çok olamaz. Turistik tesis kurulacak yerlerin ve turistik tesislerin ve doğal gaz iletim, dağıtım ve depolama tesis ve şebekelerinin ihtiyacı olan arazilerin ve enerji üretimi tesisleri ile iletim ve dağıtım tesis ve şebekelerinin ihtiyacı olan arazilerin on yıldan fazla süre ile kiraya verilmesi mümkündür.”* hükmü ile kiralama süresinin 10 yıldan fazla olamayacağı ve bu durumun istisnaları belirlenmiştir.

Kurum mülkiyetindeki taşınmaz malları kiraya verme işleri 2886 sayılı Devlet İhale Kanunundaki ihale usullerine göre yapılacak; yapılan ihale sonucu düzenlenen kira sözleşmeleri en fazla on yıl olabilecek; sözleşme süresi bitiminde ise aynı taşınmaz malın kiraya verilebilmesi için yeniden 2886 sayılı Kanundaki usullerden biriyle ihaleye çıkılacaktır. Kira süresi dolan belediyeye ait gayrimenkullerin 2886 sayılı Devlet İhale Kanunu hükümlerine uygun olarak ihale yapılmaksızın tekrar kira sözleşmelerinin yenilenmemesi veya uzatılmaması gerekmektedir.

Diğer yandan, 5393 sayılı Belediye Kanununun 15'inci maddesinde; 2886 sayılı Devlet İhale Kanununun 75 inci maddesi hükümlerinin belediye taşınmazları hakkında da uygulanacağı belirtilmiştir.

2886 sayılı Kanunun ‘Ecrimisil ve tahliye’ başlıklı 75'inci maddesinde;

“Devletin özel mülkiyetinde veya hüküm ve tasarrufu altında bulunan taşınmaz malları ve Vakıflar Genel Müdürlüğü ile idare ve temsil ettiği mazbut vakıflara ait taşınmaz(1) malların, gerçek ve tüzelkişilerce işgali üzerine, fuzuli şagilden, bu Kanunun 9 uncu maddesindeki yerlerden sorulmak suretiyle, idareden taşınmaz ve değerlendirme konusunda işin ehli veya uzmanı üç kişiden oluşan komisyonca tespit tarihinden geriye doğru beş yılı geçmemek üzere tespit ve takdir edilecek ecrimisil istenir. Ecrimisil talep edilebilmesi için, Hazinenin işgalden dolayı bir zarara uğramış olması gerekmez ve fuzuli şagilin kusuru aranmaz.

...

Kira sözleşmesinin bitim tarihinden itibaren, işgalin devam etmesi halinde, sözleşmede hüküm varsa ona göre hareket edilir. Aksi halde ecrimisil alınır.

İşgal edilen taşınmaz mal, idarenin talebi üzerine, bulunduğu yer mülkiye amirince en geç 15 gün içinde tahliye ettirilerek, idareye teslim edilir.” hükümleri yer almaktadır.

Buna göre kurum taşınmazları hakkında da 2886 sayılı Kanunun 75'inci maddesi uygulanacak; kira süresi sonunda işgal devam ederse, sözleşmede aksine hüküm yoksa ecrimisil alınacak; ecrimisil, rızaen ödenmez ise, işgal edilen mal, bulunduğu yer mülki amirince 15 gün içinde tahliye ettirilecektir.

Kurumun 2886 sayılı Kanuna göre ihale ederek kiraya verdiği gayrimenkullerin kiracıları, kira süresi sonunda fuzuli şağil durumuna düşmüşlerdir. Belediyenin 2886 sayılı Kanunun 75'inci maddesinde göre; bu kişilerden ecrimisil alması ve tahliye için mülki amirliğe başvurması gerekir.

Kurumun, Devlet İhale Kanunu'na aykırı söz konusu uygulamaları sonlandırması ve taşınmazlarını mevzuatta öngörülen sürelerle riayet edilerek ihale yapılmak suretiyle kiraya vermesi gerekmektedir.

Kamu idaresi cevabında; Kira süreleri ile ilgili uygulamaların 300 adet taşınmazı kapsadığından Encümenimizce 2015 yılı içerisinde yapılan kira artışı kararında da belirtilerek, 2015 yılı içerisinde 5393 sayılı Kanunda belirtilen süreyi aşan kiradaki gayrimenkullerin ihaleye çıkarılacağına karara bağlandığı, 2015 yılının 2'inci yarısında gerekli çalışmalar yapılarak 2016 yılı başlangıcına kadar tüm işlemlerin bitirilmesi amaçlandığı, ifade edilmiştir.

Sonuç olarak Kurum tarafından bulgumuza verilen cevapta; kira süresi dolan gayrimenkullerin ihaleye çıkarılacağına ilişkin meclis kararı alındığı ve 2015 yılı sonuna kadar söz konusu işlemlerin tamamlanacağı ifade edilmiştir.

2015 yılı denetimlerinde bu hususun dikkate alınması ve izlenmesinin uygun olacağı düşünülmektedir.

BULGU 11: Kanalizasyon Harcamalarına Katılım Payı Tahakkunun Yapılmaması

Kurumun gelirleri incelendiğinde; kanalizasyon harcamalarına katılım payının tahakkuk ve tahsilinin yapılmadığı tespit edilmiştir.

2464 sayılı Belediye Gelirleri Kanunu'nun “Kanalizasyon harcamalarına katılma payı” başlıklı 87 inci maddesinde; *“Belediyelerce ve belediyelere bağlı müesseselerce, aşağıdaki şekilde kanalizasyon tesisi yapılması halinde, bunlardan faydalanan gayrimenkullerin*

sahiplerinden, Kanalizasyon Harcamalarına Katılma Payı alınır:

a) Yeni kanalizasyon tesisi yapılması,

b) Mevcut tesislerin sıhhi ve fenni şartlara göre ıslah edilmesi.

İki ve daha fazla yol kenarında bulunan gayrimenkuller, hangi yoldaki kanalizasyona bağlanmış ise, payın hesabında o yola ait kanalizasyon giderleri nazara alınır.” denilmektedir.

Mevzuatta belirtildiği üzere yeni kanalizasyon yapılması ya da mevcut olanın ıslah edilmesi durumunda kanalizasyon harcamalarına katılma payının tahakkuk ve tahsilinin yapılması zorunludur. Kanalizasyon harcamalarına katılım payının nasıl hesaplanacağı “2464 sayılı Belediye Gelirleri Kanununun Harcamalara Katılma Payları İle İlgili Hükümlerinin Uygulanmasına İlişkin Yönetmelik”te açıklanmıştır.

Ancak belediyenin gelirleri incelendiğinde kanalizasyon harcamalarına katılma payına ilişkin tahakkuka rastlanmamıştır.

Kamu idaresi cevabında; Kanalizasyon harcamalarına katılım payının İmar ve Şehircilik Müdürlüğü tarafından hesaplanıp tahakkuk ettirildiği ve tahakkuk edilen katılım payına ait örnek tahakkuk ve tahsilat fişlerinin tarafımıza sunulduğu, ifade edilmiştir.

Sonuç olarak Kurum tarafından bulgumuza verilen cevapta; kanalizasyon harcamalarına katılım payı ile ilgili olarak İmar ve Şehircilik Müdürlüğü tarafından “Kanal Hizmet Bedeli” adı altında hesaplanan bedelin tahakkuk ettirildiği ifade edilmiştir. Kurum Su Tesis Harcamalarına Katılma Payına ilişkin bulgu için de aynı cevabı vermiş olup, su tesisi harcamalarına katılma payı ve kanalizasyon harcamalarına katılma payını “*Kanal Hizmet Bedeli*” adı altında tahakkuk ve tahsil ettiğini belirtmiştir. İmar ve Şehircilik Müdürlüğü tarafından yapılan hesaplama incelendiğinde meclis tarafından belirlenen ve bölgelere göre farklılık gösteren tarife ve formül üzerinden kanal hizmet bedelinin belirlendiği görülmüştür.

Ancak 2464 Sayılı Belediye Gelirleri Kanununun Harcamalara Katılma Payları İle İlgili Hükümlerinin Uygulanmasına İlişkin Yönetmeliğin “*Payın Hesaplanması*” başlıklı 9’uncu maddesinde; “*Kanalizasyon Harcamalarına Katılma Payı bu yönetmeliğin 5 inci maddesinde belirtilen esaslar dahilinde hesaplanır.*”

“*Payın Hesaplanması*” başlıklı 5’inci maddesinde;

“*Yol Harcamalarına Katılma Payı bir program dahilinde veya istek üzerine doğrudan*

doğruya yapılan işlerde, 4 üncü madde de belirlenen hizmetler için yapılan giderlerin 1/3'üdür. Giderlerin hesaplanmasında maliyet, işler hangi ihale usulü ile yapılmış olursa olsun, Bayındırlık Bakanlığı ve İller Bankası Genel Müdürlüğü'nün o yıllar için tespit ederek yayınladığı birim fiyatlar ve rayiçlere göre hesaplanan gerçek bedeli geçemez.

Yolların kaldırımlar da dahil olmak üzere (15) metreden fazla genişliklerine düşen giderler, belediyelere ait olup, harç hesaplanmasında bu giderler nazara alınmaz.

Böylece hesaplanan gider tutarında özel Devlet yardımları karşılıksız fon tahsisleri, bu iş için yapılan bağış ve yardımlar ile istimlak bedelleri düşüldükten sonra kalan miktarın 1/3'ü, 4 üncü maddede belirtilen mükellefler adına Belediye Encümeninin kararını müteakip tahakkuk ettirilir." denilerek harcamalara katılım payının nasıl hesaplanacağı açıklanmıştır.

Dolayısıyla su tesisi harcamalarına katılma payı ve kanalizasyon harcamalarına katılma payı meclis kararıyla tek bir başlık altında, yılın başında belirlenerek bütün yıl boyunca uygulanacak bir tutar olmayıp yapılan imalat, konutun emlak değeri gibi özelliklere göre farklılık gösterecek tutarlardır. Ayrıca Kanalizasyon Harcamalarına Katılma Payı detay hesap planında 600.05.02.04.51 koduna kaydedilmesi gerekmektedir. Ancak kurumun muhasebe kayıtları incelendiğinde 600.05.02.04.51 koduna kayıtlı herhangi bir tutara rastlanmamıştır. Bu nedenle, Kanalizasyon Harcamalarına Katılma Payı tahakkuk ve tahsilatlarının mevzuata uygun olarak yapılması uygun olacaktır.

2015 yılı denetimlerinde bu hususun dikkate alınması ve izlenmesinin uygun olacağı düşünülmektedir.

BULGU 12: Atıksu Hizmetleri Bedelinin Tahakkuk Ettirilmemesi

Sivas Belediyesi tarafından atıksu hizmetleri karşılığında alınacak ücrete ilişkin tarife belirlenmiş olmasına rağmen tahakkukun yapılmadığı tespit edilmiştir.

Sivas Belediye Meclisi, Atıksu Altyapı ve Evsel Katı Atık Bertaraf Tesisleri Tarifelerinin Belirlenmesinde Uyulacak Usul ve Esaslara İlişkin Yönetmelik hükümleri doğrultusunda 05/11/2014 tarih ve 475 Nolu kararı ile Atıksu Bertaraf Hizmetlerine İlişkin Tarifeyi belirlemiştir. Ancak Sivas Belediyesi Meclisi tarafından 05/11/2014 tarihinde atıksu bedeli alınmasına ilişkin karar alınmasına rağmen yapılan incelemede söz konusu bedellerin aralık ayı dönemi için tahakkuk ve tahsil edilmeye başlandığı görülmüştür. Dolayısı ile Sivas Belediyesi sınırları içerisindeki abonelerden 05/11/2014 tarihi ile 01/12/2012 tarihleri arasında atık su hizmetleri bedelinin su faturalarına dahil edilmemesi sonucu eksik tahakkuk

ve tahsilat yapılmıştır.

Kamu idaresi cevabında; Kurumun su sayacı okuma işlemlerinin her ayın 1'i ile 15'i arası, tahsilat işlemlerinin ise her ayın 15'i ile 30'u arasında yapıldığı, Belediye Meclisi tarafından 05.11.2014 tarihinde alınmış olan kararın Su ve Kanalizasyon İşleri Müdürlüğümüze 13.11.2014 tarihinde tebliğ edildiği, bu tarihten sonra hali hazırda kullanılan tahakkuk ve tahsilat programı ile su ihbarnamelerinin yeni gelir kalemini içerecek şekilde düzenlenmesi sonucuna kadar su sayacı okuma zamanının geçtiği, bu nedenle kasım ayı su bedellerine atık su ücreti yansıtılmadığı, ifade edilmiştir.

Sonuç olarak Kurum tarafından bulgumuza verilen cevapta; kullanılan tahakkuk ve tahsilat programı ile su ihbarnamelerinin yeni gelir kalemini içerecek şekilde düzenlenmesi sonucuna kadar su sayacı okuma zamanı geçmiş kasım ayı su bedellerine atık su ücreti yansıtılmadığı ifade edilmiştir. Atık su hizmeti ücretinin belirlenmesi Meclis tarafından bir anda alınacak bir karar değildir. Ücret tarifesi belirlenirken teknik bazı hesaplar yapılması gerekmektedir. Bu süreç kurum içerisinde koordineli bir şekilde yapılmalı ve karar alınması sürecinde kullanılan programların da alınan karara uyumlu hale getirilmesi sağlanmalıdır. Aksi takdirde kamu zararına sebebiyet verilebileceği düşünülmektedir.

BULGU 13: Atık Su Tarifesinin Mevzuata Uygun Belirlenmemesi

Atıksu Altyapı ve Evsel Katı Atık Bertaraf Tesisleri Tarifelerinin Belirlenmesinde Uyulacak Usul ve Esaslara İlişkin Yönetmeliğin “Atıksu Hizmetleri İçin Ücretlendirme” başlıklı 17'nci maddesinde atık su tarifesinin nasıl belirleneceği belirtilmiştir.

2872 sayılı Çevre Kanunu'nun 11'inci maddesinin 5'inci fıkrasına göre atıksu altyapı sistemlerini kullanan ve/veya kullanacaklar, bağlantı sistemlerinin olup olmadığına bakılmaksızın, arıtma sistemlerinden sorumlu yönetimlerin yapacağı her türlü yatırım, işletme, bakım, onarım, ıslah ve temizleme harcamalarının tamamına kirlilik yükü ve atıksu miktarı oranında katılmak zorundadırlar. Bu hizmetlerden yararlananlardan, belediye meclisince ve bu maddede sorumluluk verilen diğer idarelerce belirlenecek tarifeye göre atıksu toplama, arıtma ve bertaraf ücreti alınır.

Atıksu Altyapı ve Evsel Katı Atık Bertaraf Tesisleri Tarifelerinin Belirlenmesinde Uyulacak Usul ve Esaslara İlişkin Yönetmelik'in “Atıksu Hizmetleri İçin Ücretlendirme” başlıklı 17'nci maddesine göre atıksu hizmetleri için ücretlendirme yapılırken tam maliyet ve kirleten öder esasları kullanılır.

Atıksu hizmetlerinin sürdürülebilirliği için asgari atıksu ücreti 0,30 TL'dir. Belirlenen miktarın bu asgari ücretten daha düşük olması durumunda Bakanlığın uygun görüşü alınır. Mevzuattaki yükümlülükler uygun şekilde atıksu hizmetlerinin verilebilmesi için asgari atıksu ücretinin yeterli olmaması durumunda tam maliyet esaslı tarifeye göre atıksu ücreti belirlenir.

Ancak yapılan incelemede organize sanayi bölgesinde bulunan su aboneleri için su tüketimine göre azalan oranda atıksu ücretinin belirlendiği görülmüştür. 200 m³'ün üzerinde tüketim yapan abonelerden asgari atıksu ücretinden daha düşük bir bedel olan 0,20 TL belirlenmiştir. Organize sanayi bölgesindeki su abonelerine azalan oranda atıksu ücreti tahakkuk ettirilmesi kirleten öder ilkesi ve asgari atıksu ücreti uygulamasına aykırılık teşkil etmektedir.

Yönetmeliğin "Uyum Süreci" başlıklı geçici 1'inci maddesinde 23/12/2014 tarihinde yapılan değişiklikle uyum süreci bir yıl daha uzatılmıştır. Buna göre; tarife belirleme, abonelik, sözleşme, teknik alt yapı eksiklikleri de dahil olmak üzere, uyum sağlayamamış olan atıksu altyapı yönetimleri ve evsel katı atık idareleri, 31/12/2015 tarihine kadar Yönetmeliğe uyum sağlamakla yükümlüdürler.

31/12/2015 tarihine kadar atıksu ücretinin Yönetmeliğe uygun bir şekilde belirlenmesinin uygun olacağı düşünülmektedir.

Kamu idaresi cevabında; Belediye Meclis Kararı incelendiğinde meskenler için metre küp başı 0,50 TL ve Organize Sanayi Bölgeleri için de su ücretlerinde olduğu gibi yatırımı teşvik amaçlı; 1 m³ ile 100 m³ arası tüketimler için 0,50 TL, 101 m³ ile 200 m³ arası tüketimler için 0,40 TL, 201 m³ üzeri tüketimler için 0,20 TL olarak meclis kararının alındığını ve Belediye Meclisine 201 m³ ve üzeri sarfiyatlar için atık su arıtma ücreti olarak 0,30 TL olacak şekilde m³ başı fiyatlandırılması teklifinin sunulduğu, ifade edilmiştir.

Sonuç olarak Kurum tarafından bulgumuza verilen cevapta; Belediye Meclisine 201 m³ ve üzeri sarfiyatlar için atık su arıtma ücreti olarak 0,30 TL olacak şekilde m³ başı fiyatlandırılması teklifi sunulduğu ifade edilmiştir. Ancak bulguda da belirtildiği üzere atıksu hizmetleri ücretlendirilirken kirleten öder ilkesi uygulanması gerekmektedir. Azalan oranda ücretlendirme kirleten öder ilkesine aykırılık teşkil etmektedir. Bu nedenle atıksu hizmetleri tarifesinin sabit oranda belirlenerek kirleten öder ilkesine uygun hale getirilmesi gerektiği düşünülmektedir.

2015 yılı denetimlerinde bu hususun dikkate alınması ve izlenmesinin uygun olacağı düşünülmektedir.

BULGU 14: Kalkınma Ajansı Payının 363 Kamu İdareleri Payları Hesabında İzlenmemesi

Kurumda Kalkınma ajansına ödenen 560.688,16 TL katılım payının 363 Kamu İdareleri Payları Hesabı yerine 320 Bütçe Emanetleri Hesabında izlediği tespit edilmiştir.

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliğinin 363 Kamu İdareleri Payları Hesabının niteliğini düzenleyen 243'üncü maddesinde;

“Bu hesap, bütçe geliri olarak nakden veya mahsuben tahsil edilip, özel kanunları gereğince diğer kurumlara aktarılmak üzere hesaplanan tutarların izlenmesi için kullanılır.” hükmü,

Hesabın işleyişini düzenleyen 244'üncü maddesinde ise;

“Kamu idareleri payları hesabına ilişkin alacak ve borç kayıtları aşağıda gösterilmiştir:

a) Alacak

Bütçe geliri olarak tahsil edilip, özel kanunları gereğince diğer kurumlara aktarılmak üzere hesaplanan tutarlar bir taraftan bu hesaba alacak, 630-Giderler Hesabına borç; diğer taraftan 830-Bütçe Giderleri Hesabına borç, 835-Gider Yansıtma Hesabına alacak kaydedilir.

b) Borç

Bu hesapta kayıtlı tutarlardan nakden veya mahsuben ödenen tutarlar bu hesaba borç, 103-Verilen Çekler ve Gönderme Emirleri Hesabı veya ilgili diğer hesaplara alacak kaydedilir.” hükmü yer almaktadır.

Bu maddelere göre; 363 Kamu İdareleri Payları Hesabının bütçe geliri olarak nakden veya mahsuben tahsil edilip, özel kanunları gereğince diğer kurumlara aktarılmak üzere hesaplanan tutarların izlenmesi için kullanılacağı ifade edilmektedir.

Ancak Kurumda 5449 sayılı Kalkınma Ajanslarının Kuruluşu, Koordinasyonu ve Görevleri Hakkında Kanununun 19'uncu maddesinin (d) bendi gereği ödemesi gerekli olan katılım payının 363 Kamu İdareleri Payları Hesabı yerine 320 Bütçe Emanetleri Hesabında

izlendiği anlaşılmıştır.

Kalkınma Ajanslarına ödenen katılım payların 363 Kamu İdareleri Payları Hesabında izlenmesi gerektiği düşünülmektedir.

Kamu idaresi cevabında; "363 Kamu İdareleri Payları Hesabı; Bütçe Geliri olarak nakden veya mahsuben tahsil edilip özel kanunları gereğince diğer kurumlara aktarılmak üzere hesaplanan tutarların izlenmesi için kullanılır. Haliyle tahsil edilen herhangi bir gelir kaleminden belli bir oranda yapılan kesintilerin izlenmesi için havuz niteliğinde bir hesap olduğu kanaatindeyiz. Konuyu birkaç örnekle somutlaştırmak gerekirse; 2464 sayılı Belediye Gelirleri Kanununun 103'üncü maddesi *Eğlence Vergisi hasılatının yüzde 10'u, bulunan yerlerde darülaceze ve benzeri kuruluşlar hissesi olarak ayrılıp belediyece sözü geçen müesseselere yüzde 10'u da verem savaşına ayrılıp belediye sınırları içinde Verem Savaş Derneği Teşkilatı varsa yardım olarak bu derneğe verilir* şeklindedir. Yılı içinde yapılan eğlence vergisi tahsilatlarından belirtilen oranlar hesapta toplanıp vadesinde ilgili kurum hesaplarına aktarılır. Nitekim 2464 sayılı kanunun mükerrer 44'üncü maddesi gereği hesaplanan ÇTV'lerden hesaplanan Büyükşehir payları da bu kategoride değerlendirilir. 363 no'lu hesap yılı içinde birden fazla işlem nedeniyle tahsil edilen gelirlerin topladığı havuz niteliğinde hesap olarak değerlendirilmektedir. 360-361-362 nolu hesaplarda yılı içinde başka kurumlara yatırılması gereken yükümlülüklerin toplandığı ve vadesinde ilgili kurumlara aktarılarak kapatıldığı hesaplardır. Oysaki 5449 sayılı Kalkınma Ajanslarının Kuruluşu Koordinasyonu ve Görevleri Hakkında Kanunun 19'uncu maddesinin (d) bendinde "*Bir önceki yıl gerçekleşen bütçe gelirleri üzerinden, bölgedeki il özel idareleri için; borçlanma, tahsisi mahiyetteki gelirler ile genel, katma ve özel bütçeli kuruluşlardan alınan yardım kalemleri hariç tutulmak üzere binde beş, belediyeler için; borçlanma ve tahsisi mahiyetteki gelir kalemleri hariç tutulmak üzere binde beş oranında, cari yıl bütçesinden aktarılacak pay.* İfadesi yer alıp aynı kanunun devam eden metinlerinde birinci fıkranın (d) ve (e) bentlerinde belirtilen paylar, ilgili idare ve kuruluşlar tarafından haziran ayının sonuna kadar ajans hesabına aktarılır. İfadesi yer almaktadır. Burada hesaplanan pay bir önceki yıl bütçe gelirleri üzerinden alınan paydır. 360 grubu hesaplarda gelir tahsil edildiği anda eş zamanlı çalışma söz konusudur. Yani tahsil edilen gelirden bir kısmını ayırma işlemi niteliğinde hesaplardır. Ajanslar için hesaplanan pay ise geçmiş yıl geliri esas alınarak 1 sonraki yıl hesaplanan ve tahakkuku ile ödemesi eş zamanlı olan bir gider olduğu için Kamu Kurumları Adına Hesaplanan Paylar kategorisinde değerlendirilmemiştir. Ayrıca bu hesap statüsüne giren paylar tahsil edildiğinde eş zamanlı olarak yılı içinde ayrılan ve belli bir vadede ilgili kurum hesabına aktarılan paylardır. Oysaki ajans payları yılı içinde belli bir gelirden ayrılan payların

belli bir kısmının ayrı tutulması şeklinde değil yılı bittikten sonra kurumun toplam geliri üzerinden hesaplanan bir pay olduğu için ilgili hesap kullanılmamıştır." demiştir.

Sonuç olarak 363 Kamu İdareleri Payları Hesabı, bütçe geliri olarak nakden veya mahsuben tahsil edilip, özel kanunları gereğince diğer kurumlara aktarılmak üzere hesaplanan tutarların izlenmesi için kullanılması gereken bir hesaptır.

5449 sayılı Kalkınma Ajanslarının Kuruluşu, Koordinasyonu ve Görevleri Hakkında Kanununun 19'uncu maddesinin (d) bendi gereği ödemesi gerekli olan katılım payının 363 Kamu İdareleri Payları Hesabı yerine 320 Bütçe Emanetleri Hesabında izlenmesi doğru bir muhasebe yöntemi değildir. 320 Bütçe Emanetleri Hesabı, mali yıl içerisinde veya sonunda ödeme emri belgesine bağlandığı halde, nakit yetersizliği veya diğer sebeplerle ilgililerine ödenemeyen tutarların izlenmesi için kullanılır. Herhangi bir tutarın bütçe emanetine alınabilmesi için; hizmetin yapılmış veya malın teslim edilmiş bulunması gerekmektedir. Kalkınma ajansı payı mal veya hizmet karşılığı yapılan bir ödeme değildir. Geçen yıl bütçe geliri üzerinden hesaplanarak ödenmesi gereken bir paydır.

Kurumda Kalkınma ajansına ödenen 560.688,16 TL katılım payının 363 Kamu İdareleri Payları Hesabı izlenmesi gerektiği düşünülmektedir.

8. EKLER**Ek 1: Kamu İdaresi Mali Tabloları****BİLANÇO**

<i>AKTİF</i>			<i>PASİF</i>		
HESAP KODU	HESABIN ADI	TUTAR	HESAP KODU	HESABIN ADI	TUTAR
101	ALINAN ÇEKLER HESABI	507,00	300	BANKA KREDİLERİ HESABI	14.146.736,55
102	BANKA HESABI	3.758.146,44	303	KAMU İDARELERİNE MALİ BORÇLAR HESABI	2.987.723,23
103	VERİLEN ÇEKLER VE GÖNDERME EMİRLERİ HESABI (-)	-492.579,23	320	BÜTÇE EMANETLERİ HESABI	16.647.103,05
109	BANKA KREDİ KARTLARINDAN ALACAKLAR HESABI	1.786.120,51	330	ALINAN DEPOZİTO VE TEMİNATLAR HESABI	3.823.284,49
121	GELİRLERDEN TAKİPLİ ALACAKLAR HESABI	28.675.232,52	333	EMANETLER HESABI	979.858,46
122	GELİRLERDEN TECİLLİ VE TEHİRLİ ALACAKLAR HESABI	1.706.892,84	360	ÖDENECEK VERGİ VE FONLAR HESABI	2.475.635,61
126	VERİLEN DEPOZİTO VE TEMİNATLAR HS.	252.009,31	361	ÖDENECEK SOSYAL GÜVENLİK KESİNTİLERİ HESABI	628.749,90
140	KİŞİLERDEN ALACAKLAR HESABI	28.170,06	362	FONLAR VEYA DİĞER KAMU İDARELERİ ADINA YAPILAN	955.884,81

				TAHSİLAT HESABI	
150	İLK MADDE VE MALZEMELER	8.796.237,30	368	VADESİ GEÇMİŞ, ERTELENMİŞ VEYA TAKSİTLENDİRİLMİŞ VERGİ VE DİĞER YÜKÜMLÜLÜKLER HESABI	79.808,70
153	TİCARİ MALLAR HESABI	633.963,17	372	KIDEM TAZMİNATI KARŞILIĞI HESABI	3.000.000,00
162	BÜTÇE DIŞI AVANS VE KREDİLER HESABI	674.640,63	381	GİDER TAHAKKUKLARI HESABI	5.104.253,25
190	DEVREDEN KATMA DEĞER VERGİSİ HESABI	5.069.268,66	400	BANKA KREDİLERİ HESABI	33.849.532,60
222	GELİRLERDEN TECİLLİ VE TEHİRLİ ALACAKLAR HESABI	1.146.417,08	403	KAMU İDARELERİNE MALİ BORÇLAR HESABI	48.848.120,67
240	MALİ KURULUŞLARA YATIRILAN SERMAYELER HESABI	7.187.986,53	472	KIDEM TAZMİNATI KARŞILIĞI HESABI	19.951.855,72
241	MAL VE HİZMET ÜRETEN KURULUŞLARA YATIRILAN SERMAYELER HESABI	28.270.865,39	481	GİDER TAHAKKUKLARI HESABI	15.595.479,15
250	ARAZİ VE ARSALAR HESABI	45.878.051,21	500	NET DEĞER HESABI	250.136.726,26
251	YERALTI VE YERÜSTÜ DÜZENLERİ HESABI	195.547.024,70	570	GEÇMİŞ YILLAR OLUMLU FAALİYET SONUÇLARI HESABI	54.409.872,19
252	BİNALAR HESABI	143.853.961,10	580	GEÇMİŞ YILLAR OLUMSUZ FAALİYET SONUÇLARI HESABI (-)	-60.665.146,31
253	TESİS, MAKİNE VE CİHAZLAR	13.841.751,16	590	DÖNEM OLUMLU FAALİYET SONUCU HESABI	40.793.293,32

254	TAŞITLAR GRUBU	17.949.040,39	591	DÖNEM OLUMSUZ FAALİYET SONUCU HESABI (-)	0,00
255	DEMİRBAŞLAR GRUBU	12.714.995,35			
257	BİRİKMİŞ AMORTİSMANLAR HESABI (-)	-65.450.110,54			
258	YAPILMAKTA OLAN YATIRIMLAR HESABI	1.946.056,88			
260	HAKLAR HESABI	1.367.812,95			
268	BİRİKMİŞ AMORTİSMANLAR HESABI (-)	-1.393.689,76			
	TOPLAM	453.748.771,65		TOPLAM	453.748.771,65
	DİPNOTLAR				
900	GÖNDERİLECEK BÜTÇE ÖDENEKLERİ HESABI	327.995.500,00	900	GÖNDERİLECEK BÜTÇE ÖDENEKLERİ HESABI	239.381.232,66
901	BÜTÇE ÖDENEKLERİ HESABI	53.699.194,73	901	BÜTÇE ÖDENEKLERİ HESABI	327.995.500,00
905	ÖDENEKLİ GİDERLER HESABI	221.385.732,66	905	ÖDENEKLİ GİDERLER HESABI	35.703.694,73
910	TEMİNAT MEKTUPLARI HESABI	14.858.408,66	910	TEMİNAT MEKTUPLARI HESABI	10.312.516,95
911	TEMİNAT MEKTUPLARI EMANETLERİ HESABI	10.312.516,95	911	TEMİNAT MEKTUPLARI EMANETLERİ HESABI	14.858.408,66
920	GİDER TAAHHÜTLERİ HESABI	78.088.510,27	920	GİDER TAAHHÜTLERİ HESABI	78.088.510,27
921	GİDER TAAHHÜTLERİ KARŞILIĞI	78.088.510,27	921	GİDER TAAHHÜTLERİ KARŞILIĞI	78.088.510,27

HESABI		HESABI	
TOPLAM	784.428.373,54	TOPLAM	784.428.373,54
GENEL TOPLAM	1.238.177.145,19	GENEL TOPLAM	1.238.177.145,19

FALİYET SONUÇLARI TABLOSU

HESAP	E1		2014
630		GİDERLER HESABI	191.873.490,50
630	1	Personel Giderleri	38.071.853,96
630	2	Sosyal Güvenlik Kurumlarına Devlet Primi Giderleri	6.138.178,77
630	3	Mal ve Hizmet Alım Giderleri	112.622.602,11
630	4	Faiz Giderleri	54.233,20
630	5	CARİ TRANSFERLER	2.839.655,19
630	11	Değer ve Miktar Değişimleri Giderleri	119.943,84
630	12	Gelirlerin Ret ve İadesinden Kaynaklanan Giderler	72.336,64

HESAP	E1	E2		2014
600			GELİRLER HESABI	232.666.783,82
600	1		VERGİ GELİRLERİ	31.156.172,69
600	3		TEŞEBBÜS VE MÜLKİYET GELİRİ	69.474.934,89
600	4		ALINAN BAĞIŞ VE YARDIMLAR	2.039.647,49
600	5		DİĞER GELİRLER	129.996.028,75
GELİRLER TOPLAMI				232.666.783,82
FAALİYET SONUCU (+/-)				40.793.293,32

630	13	Amortisman Giderleri	16.435.466,62
630	14	İLK MADDE VE MALZEME GİDERLERİ	15.483.444,69
630	20	Diğer Giderler	35.775,48
GİDERLER TOPLAMI			191.873.490,50

NAKİT AKIM TABLOSU

NAKİT AKIMLARI	Cari Yıl (2014)
	TL
Faaliyetlerden Sağlanan Nakit Alımları	
A-) Faaliyetlerden Sağlanan Nakit Girişleri	232.666.783,82
B-) Faaliyetlerden Kaynaklanan Nakit Çıkışları	191.873.490,50
C-) Faaliyetlerden Sağlanan Net Akış Girişi (A - B)	40.793.293,32
Yatırımlardan Sağlanan Nakit Akımları	
D-) Mali Olmayan Duran Varlık Alımları	93.513,39
E-) Mali Olmayan Duran Varlık Satışları	93.513,39
F-) Yatırımlardan Sağlanan Net Nakit Çıkışı (E - D)	0

G-) Nakit Açık / Fazlası (C + F)	40.793.293,32
Finansman Faaliyetlerinden Sağlanan Nakit Akımları	
H-) Nakit Dışında Net Mali Varlık Edinimleri	93.513,39
I-) Net Yabancı Kaynak Artışları	93.513,39
K-) Finansman Faaliyetlerinden Sağlanan Net Nakit Girişleri (I - H)	0
L-) Nakit Stokundaki Net Değişim (G + K)	40.793.293,32

T.C. SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI
06520 Balgat / ANKARA
Tel: 0 312 295 30 00; Faks: 0 312 295 48 00
e-posta: sayistay@sayistay.gov.tr
<http://www.sayistay.gov.tr>